{ } { }

Bakara Suresi | 228 | GİT

◀ **Bakara / 228** ▶

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوٓءٍۜ وَلَا
يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فٖٓي اَرْحَامِهِنَّ
اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ
بِرَدِّهِنَّ فٖي ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُٓوا اِصْلَاحاًۜ وَلَهُنَّ مِثْلُ
الَّذٖي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِۖ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌۜ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ۟

Türkçe Transcript

Velmu**t**alle**k**âtu yeterabbe**s**ne bi-enfusihinne śelâśete **k**urû*(in)*(c) velâ ye*h*illu lehunne en yektumne mâ ḣale**k**a(A)llâhu fî erhâmihinne in kunne yu/minne bi(A)llâhi velyevmi-l-âḣir*(i)*(c) ve bu’ûletuhunne e*h*a**kk**u biraddihinne fî żâlike in erâdû i**s**lâ*h*â*(an)*(c) velehunne miślu-lleżî ‘aleyhinne bilma’rûf*(i)*(c) velirricâli ‘aleyhinne derace*(tun)*(k) va(A)llâhu ‘azîzun *h*akîm*(un)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali

Boşanan kadınlar, üç ay adet beklerler. Allah'a ve son güne inanmışlarsa Allah'ın, rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal değildir. Kocaları, bu müddet içinde barışmak isterlerse tekrar kadınlarını almaya tam hakları vardır. Aşırı ve eksik olmamak üzere kadınlar, kendi aleyhlerine olduğu gibi, lehlerine de hak sahipleridir. Ancak erkekler, kadınlardan üstündür. Allah yüce ve üstündür, hüküm ve hikmet sahibidir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Boşanmış kadınlar *(tekrar evlilik kararı almaları için)* **kendi kendilerine üç ’ay hali ve temizlenme süresi’ beklerler. Eğer**

Allah’a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah’ın rahimlerinde yarattığını *(hamile olduklarını)* **saklamaları onlara helâl olmaz. Kocaları, bu süre içinde barışmak isterlerse** *(kadınlar da rıza gösterirse)*, **onları geri almada** *(başkalarından)* **daha çok hak sahibidirler. Kadınların da erkekler üzerinde aynı şekilde** *(örf ve geleneklere ve hukuki prensiplere uygun)* **denk** *(ma’ruf ve meşru)* **hakları vardır. Sadece erkekler için** *(aile sorumlulukları ölçüsünde)* **onlar üzerinde bir derece** *(tercih payı)* **bulunmaktadır. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir.**

Abdullah Parlıyan Meali
Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin üç ay hali boyunca bekleyecekler; böylece hamile olup olmadıkları günyüzüne çıkacaktır veya psikolojik olarak kadın kendini önceki evlilik bağlarından kurtarıp yeni bir evliliğe hazırlamış olacaktır. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerindeki yarattığını yani hamile olduklarını gizlemeleri helal olmaz. Kocaları da bu arada barışmak isterlerse, belirlenen bekleme süresi içerisinde eşlerini geri almaya daha hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi kadınların da, erkekler üzerinde hakları vardır. Ancak erkekler, bu konuda onlar üzerinde öncelik sahibidirler. Ve Allah güçlüdür, herşeyi yerli yerince yapar.

Ahmet Tekin Meali
Geri dönülebilir talak ile boşanmış kadınlar, evlenmeyerek, üç hayız ve temizlenme süresi doluncaya kadar beklerler. Eğer bu süre içinde onlar Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe gerçekten inanmakta kararlılıkları devam ediyorsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri kendilerine helâl ve meşrû değildir. Eğer kocaları barışmak, münasebetlerini düzeltmek, geliştirmek isterlerse, bu süre içinde yalnızca onlar boşadıkları kadınları geri almakta hak sahibidirler. Kadınların kocalarının üzerindeki hakları, sorumluluklarına, kocalarının kendilerinin üzerindeki Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun, âdil, korunması gereken haklara benzer, eşit haklardır. Ancak erkekler, aile reisleri, kadınların üzerinde sorumlu, sınırlı bir otoriteye sahiptirler. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

bk. Kur’ân-ı Kerim, 4/34; 65/1-4.

Ahmet Varol Meali
Boşanmış kadınlar üç ay hali süresi kendilerini gözetirler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorlarsa Allah'ın, rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal olmaz. Kocaları eğer barışmak isterlerse bu süre içinde onları geri almaya daha çok hak sahibidirler. Onların üzerlerindeki sorumluluğa denk bir şekilde

iyilik üzere hakları da vardır. Erkeklerin ise onların üzerinde bir derece farkları vardır. Allah yücedir, hikmet sahibidir.

Ali Bulaç Meali

Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç 'ay hali ve temizlenme süresi' beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığını saklamaları onlara helal olmaz. Kocaları, bu süre içinde barışmak isterlerse, onları geri almada (başkalarından) daha çok hak sahibidirler. Onların lehine de, aleyhlerindeki maruf hakka denk bir hak vardır. Yalnız erkekler için onlar üzerinde bir derece var. Allah Aziz'dir. Hakim'dir.

Ali Fikri Yavuz Meali

Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç âdet müddeti beklerler ve Allah rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları kendilerine helâl olmaz; eğer Allah'a ve âhiret gününe imanları varsa. Kocaları barışmak istiyorsa, bu bekleme (iddet) müddeti içinde (ric'î talâkta) onları geri almağa (nikâhlarında tutmağa) daha çok hak sahibidirler. Erkeklerin (meşrû surette) kadınlar üzerindeki hakları gibi, kadınların da onlar üzerinde hakları vardır. Yalnız erkekler kadınlar üzerine (mehir ve nafaka bakımından) daha üstün bir dereceye sahiptirler. Allah izzet sahibidir, hikmet sahibidir.

Bahaeddin Sağlam Meali

Boşanmış kadınlar, üç adet görme süresi kendilerini bekletmelidirler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığı ceninleri gizlemeleri, onlar için helal olmaz. Eğer iki taraf da barışmak istiyorlarsa, kocaları onları almakta birinci derecede hak sahibidirler. Örf ve yasaya göre, erkeğin kadına karşı hakları olduğu gibi, kadının da erkeğe karşı hakları vardır. Fakat erkeklerin bir derece üstünlükleri vardır. Hiç şüphesiz Allah, Aziz (güçlü) ve Hakîmdir (her şeyi yerli yerinde yapar.)

Bayraktar Bayraklı Meali

Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin üç ay hali boyunca bekleyeceklerdir. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri onlara helâl olmaz. Bu süre zarfında barışmak isterlerse, kocalarının onları almaya öncelikle hakları vardır. Erkeklerin, adalet ölçülerine göre kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Kocalar, eşleri üzerinde önceliğe sahiptirler. Allah kudret ve hikmet sahibidir.

Besim Atalay Meali (1965)

Boşanan kadınlara, üç ay başı süresince bekleme vardır, Allaha, son güne inanırlarsa, rahimlerinde Allahın yaratmış olduğunu, saklamak haram, eğer isterlerse ara bulmayı, erkeği dönmekte daha haklıdır, kadınların, erkeklerde olduğu gibi, görenekçe

erkeklerin de, kadınlarda hakkı var, erkekler onlardan bir derece artıktır; Allah emre, Allah bilge

Cemal Külünkoğlu Meali

Boşanmış kadınlar, (evlenmeden) kendi başlarına üç adet hali ve temizlenme süresi beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa Allah'ın, rahimlerinde yarattığını saklamaları (hamileliklerini gizlemeleri) helal olmaz. Ve bu (üç aylık) süre zarfında kocaları barışmak isterlerse (kadınlar da rıza gösterirse), onları geri almada (başkalarından) daha çok hak sahibidirler. Adalet ölçülerine göre erkeklerin kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Fakat erkekler (aile reisliği ve sorumlulukları bakımından çalışmayan) kadınlara göre bir derece daha üstünlüğe sahiptir. Allah, mutlak galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Cemil Said (1924)

Tatlîk idilen kadınlar tekrâr kocaya varmak içün üç hayız zamânı geçireceklerdir. Eğer Allâh'ına ve âhiret günine îmân idiyorlar ise Allâh'ın karınlarında yaratdığını saklamamalıdırlar. Bu halde bulunan kadınların kocaları salâh isterler ise zevcelerini tekrâr almaları daha haklıdır. Kadınlar kocalarına karşu ve kocalar kadınlarına karşu nâmuskârâne hareket itmelidirler. Kocalar kadınlarının fevkindedirler. Allâh azîz ve hakîmdir.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Boşanan kadınlar, kendi kendilerine üç aybaşı hali beklerler, eğer Allah'a ve ahiret gününe inanmışlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri kendilerine helal değildir. Kocaları bu arada barışmak isterlerse, karılarını geri almakta daha çok hak sahibidirler. Kadınların hakları, örfe uygun bir şekilde vazifelerine denktir. Erkeklerin onlardan bir üstün derecesi vardır. Allah güçlüdür. Hakim'dir.*

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç ay hâli (hayız veya temizlik müddeti) beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri onlara helâl olmaz. Kocaları bu süre içinde barışmak isterlerse, onları geri almağa daha çok hak sahibidirler. Kadınların, yükümlülükleri kadar meşru hakları vardır. Yalnız erkeklerin kadınlar üzerinde bir derece farkı vardır. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Diyanet Vakfı Meali

Boşanmış kadınlar, kendi başlarına (evlenmeden) üç ay hali (hayız veya temizlik müddeti) beklerler. Eğer onlar Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanmışlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Eğer kocalar barışmak isterlerse, bu durumda boşadıkları kadınları geri almaya daha

fazla hak sahibidirler. Kadınların da ödevlerine denk belli hakları vardır. Ancak erkekler, kadınlara göre bir derece üstünlüğe sahiptirler. Allah azîzdir, hakîmdir.

Bu üstünlük aile reisliğinden ibarettir.

Edip Yüksel Meali
Boşanan kadınlar (başkasıyla evlenmeden önce) kendi kendilerine üç aybaşı beklemeli. ALLAH'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa ALLAH'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri uygun olmaz. Bu durumda (gebe olmaları halinde) kocaları barışmak isterlerse onları geri almağa daha fazla hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde eşit hakları vardır. (Gebelik durumunda) Erkeklerin onların üzerinde bir derecesi vardır. ALLAH Güçlüdür, Bilgedir.

Boşama hakkındaki bu ayet, kadının da erkeklerle aynı haklara sahip olduğunu belirtir. Hadis ve Sünnet denilen sayısı belirsiz yalan ve hurafe kolleksiyonlarını Kuran'a eş koşan ve hatta yeğleyen zihniyet, kadına boşama hakkı tanımayarak, onu erkek despotluğuna mahkum bir köle haline sokmuştur.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Boşanan kadınlar, kendi kendilerine üç adet süresi beklerler ve Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri, kendilerine helâl olmaz. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa gizlemezler. Kocaları da, barışmak istedikleri takdirde o süre içersinde onları geri almaya daha layıktırlar. O kadınların, üzerlerindeki meşru hak gibi, kendilerinin de hakları vardır. Yalnız erkekler için, onların üzerinde bir derece vardır. Allah çok güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir.

Elmalılı Meali (Orijinal)
Ve tatlık edilen kadınlar kendi kendilerine üç âdet beklerler ve Allahın rahimlerinde yarattığını ketmetmeleri kendilerine halâl olmaz, Allaha ve Ahıret gününe iymanları varsa ketmetmezler, kocaları da barışmak istedikleri takdirde o müddet zarfında onları geri almağa ehaktırlar, onların lehlerinde de aleyhlerindeki meşru' hakka mümasil bir hak vardır, yalnız erkekler için onlar üzerinde bir derece var, ve Allahın izzetvar hikmeti var

---

Erhan Aktaş Meali
Boşanan kadınlar, evlenmeksizin üç adet dönemi beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri onlara helal değildir. Eğer bu dönemde kocaları barışmak isterlerse, onlarla yeniden evlenmede daha fazla hak sahibidirler. Erkeklerin, kadınlar üzerindeki haklarına denk, kadınların da erkekler üzerinde meşru hakları vardır. Ancak erkekler, onlar[1] üzerinde[2] öncelik sahibidirler. Kuşkusuz, Allah; Mutlak Üstün Olan'dır, En İyi Hüküm Veren'dir.

1. Eşleri. 2. Eşleri ile yeniden evlenme konusunda.

Hasan Basri Çantay Meali
Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç hayız ve temizlenme müddeti beklerler (beklesinler). Eğer onlar Allaha ve âhiret gününe inanıyorlarsa Allahın, kendi rahimlerinde yaratdığını (söylemeyerek) gizlemeleri onlara halâl olmaz. Kocaları bu bekleme müddeti içinde barışmak isterlerse onları geri almıya (herkesden) çok lâyıkdırlar. Erkeklerin meşru' suretde kadınlar üzerindeki (hakları) gibi kadınların da onlar üzerinde (hakları) vardır. (Yalnız) erkekler onlar üzerinde (daha üstün) bir dereceye mâlikdirler. Allah mutlak gaalibdir, gerçek hüküm ve hikmet saahibidir.

Hayrat Neşriyat Meali
Boşanmış kadınlar ise kendi kendilerine üç hayız müddeti(1) beklerler. Artık (o kadınlar) Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorlarsa, (bir başkasıyla evlenmek için)rahimlerinde Allah'ın yarattığını (çocuk veya hayzı) gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Eğer kocaları (bu durumu) düzeltmek isterlerse, bu (bekleme süresi)nin içinde onları geri almaya daha çok hak sâhibidirler.(2) (Kocalarının) onlar üzerinde örfe uygun olan (haklar)ı gibi, onların da (kocaları üzerinde hakları) vardır. Fakat erkekler için onların üzerine bir derece(bir üstünlük) vardır. Allah ise, Azîz (dâimâ üstün gelen)dir, Hakîm (her işi hikmetli olan)dır.

(1)Âyette bahsi geçen قُرُوءٍkelimesi, Ebû Hanîfe, Ahmed bin Hanbel ve birçok ulemâya göre hayız müddeti, Şâfiî ve Mâlikî'ye göre temizlik müddeti olarak tefsîr edilmiştir. (Kurtubî, c. 2/3, 113)

(2)Her kadın, ric'î talâkla boşanma hâlinde, iddet müddetinin sonunda nikâhını sona erdirme hakkına sâhibdir. Ancak kocası, o süre bitmeden dönme hakkını kullanırsa, karısının o hakkı sona erer. (Râzî, c. 3/6, 101)

İlyas Yorulmaz Meali
Boşanmış kadınlar üç ay hali müddetince kendiliklerinden beklerler. Eğer hamile iseler, Allah'ın rahimlerinde yarattığını, Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, kocalarından saklamaları helal değildir. Böyle durumlarda eğer aralarını düzeltmek (barışmak) isterlerse, kocalarının o kadınları geri almaya hakları vardır. Kadınların kocaları üzerinde meşru hakları denktir, kocaların da eşleri üzerinde bir derece farkı vardır. Allah güçlü ve hüküm sahibidir.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
Boşanan kadınlar kendi başlarına üç aybaşı dönemini gözlesinler. Eğer Allah'a, son güne inanıyorlarsa, Allah'ın kendi döl yataklarında yarattığını gizlemek onlara helal olmaz. Eğer kocaları bu bekleme süresi içinde anlaşmak isterlerse karılarını geri çağırmak herkesten önce onlara düşer. Erkeklerin kadınlar

üzerinde töreye uygun hakları olduğu gibi kadınların da erkekler üzerinde öyle hakları vardır. Ancak, erkeğin hakkı bir üstündür. Allah erklidir, doğruyu bildiricidir.

İsmail Hakkı İzmirli

Boşanmış kadınlar özlerini üç hayız [6] gözlesinler [7]. Allah/ın rahimlerinde halk ettiği şeyi [8] saklamaları kendilerine helâl olmaz; Allah/a, yevm-i âhirete inanıyorlarsa buna cür/et etmesinler. Bu bekleme esnasında kocaları, onları ıslah [9] etmek isterlerse [10] kadınları nikâhlarına döndürmeğe daha haklıdırlar. Onların, maruf veçhile [11] kadınları üzerindeki hukuku gibi kadınların da kocaları üzerinde hukuku vardır. Erkeklerin kadınları üzerinde yüksek bir mertebesi [12] vardır. Allah azizdir, halimdir.

[6] Yahut üç tahar demektir.
[7] Talâkın birinci hükmü olan iddet müddetidir.
[8] Veledi veya hayzî.
[9] Nikâhlarına döndürmek ıslah kastine muallâk değildir. Yâni iyi geçinmek, zevciyeti idame etmek kast olunmalı, kadınları zarara düçar etmek kast olunmamalı.
[10] Muaşeret, zevciyeti idame, zevceyn aralarını bulma gibi maksat gözetiyorlarsa.
[11] Güzel geçinmek,, zararı terk etmek gibi örfen, aklen ve şer'an güzel bir veçhile.
[12] Nafakasını vermek, kuvvetli olmak gibi meziyet.

Kadri Çelik Meali

Boşanmış kadınlar, kendi başlarına üç aybaşı hali beklerler; eğer Allah'a ve ahiret gününe iman etmişlerse, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri kendilerine helal değildir. Kocaları bu arada barışmak isterlerse, eşlerini geri almakta daha çok hak sahibidirler. Kadınlar ödevlerine denk belli haklara sahiptir ve (elbette) erkekler için onların üzerinde bir derece (farkı da) vardır. Allah üstün güç sahibidir, hikmet sahibidir.

Mahmut Kısa Meali

Boşanmış kadınlar, başkasıyla evlenmeden önce tam **üç âdet dönemi süresince,** kocalarının evinde **kendilerini** gözeterek **beklerler. Eğer Allah'a ve âhiret gününe gerçekten inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını,** yani hamile veya âdetli olduklarını **gizlemeleri onlara helâl değildir. Eğer kocaları bu süre içinde** —yani kadının beklemesi gereken süre dolmadan önce— **barışmak isterlerse, onları geri almaya** başkalarından daha **öncelikli hak sahibidirler.**
Kadının bu süreyi beklemesinin amacı, hamile olup olmadığının anlaşılması ve boşanma gibi önemli bir konuda, kocaya bir kez daha düşünüp kararını gözden geçirme fırsatının verilmesidir.
Boşanmış kadınlar, bir başkasıyla evlenmek için:
1. Âdet görmekte olanlar üç âdet dönemi,
2. Herhangi bir sebeple âdet olmayanlar üç ay,

3. Hamile olanlar doğum yapıncaya kadar,
4. Kocası ölmüş kadınlar ise dört ay on gün beklerler.
Gerdeğe girmeden boşanmış kadınların beklemelerine gerek yoktur, boşanır boşanmaz bir başkasıyla evlenebilirler.
İddet bekleyen kadın, üçüncü âdeti görür görmez boşanma gerçekleşmiş olur ve artık dilediği kişiyle evlenmekte serbesttir; ister bir başkasıyla evlenir, ister —üç talak hakkı da kullanılmamışsa— yeni bir nikah ve mehir ile eski kocasına geri döner.
Bilinen adâlet ve hukuk kuralları çerçevesinde, kadınlarınkocalarına karşı **yükümlülükleri olduğu gibi, meşru hakları da vardır. Fakat erkeklerin** görev ve sorumlukları daha ağır olduğu için, onların **kadınlar üzerindeki hakları bir derece daha fazladır.** Çünkü ailenin geçimini sağlamak, yuvayı tehlikelerden korumak ve benzeri görevler, —ruhsal ve bedensel özellikleri îtibarıyla bu göreve daha uygun olan— erkeğin omzundadır.
Unutmayın; **Allah azizdir,** tartışmasız yetki ve otorite sahibidir, **hakîmdir,** yersiz ve uygunsuz hüküm vermez, her işi yerli yerince yapar.

Mahmut Özdemir Meali
Boşanmış Kadınlar da kendi başlarına üç ay hali süresi gözleyeceklerdir. Allah'a ve Âhir Gün'e inanmışlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını saklamaları onlar için halâl olmaz. Eğer barışmak istedilerse, bu durumda o kadınları geri almaya kendi beyleri en çok hak sahibidir. Bilinen / Örfe Uygun / Ma'ruf'a göre, onların aleyhine olanların benzeri lehine de vardır. Onların aleyhine bir derece de Adamlar'ın lehine vardır. Allah hakîm azîzdir.

Mehmet Çakır Meali
Boşanmış kadınlar, üç temizlik müddetince beklemek zorundadırlar. Eğer, Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığı *cenini* gizlemeleri doğru olmaz. Bu arada barışmak isterlerse, kocalar, eşlerini tekrar geri alma önceliğine sahiptirler. Aynı yasal haklar, kadınlar için de geçerlidir. Erkeklerin, kadınlardan bir basamak farkı vardır. Asıl güçlü, egemen olan ise Allah'tır**...**

Mehmet Çoban Meali
Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç ay hali bekler. Bekleme mecburiyeti boşanmadan önce dört ay müddetince ayrı yaşayanlar için değildir. Eğer kadınlar; Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, rahimlerinde olanı gizlemeleri helal olmaz. Unutmayın! Rabbiniz rahimlerinizde olanı bilir. Kadınlar boşanırken hamile olup olmadıklarını söylemelidir. Boşandıktan sonra eşler barışmak isterse; boşayan kocaların eski kadınlarını geri almaya diğer erkeklerden daha çok hakkı vardır. Onun için erkekler, boşadığım kadına başka erkekler talip olmuş, en iyisi

ben susayım demesi yakışmaz. Erkeğin içinde boşadığı karısıyla tekrar evlenmek düşüncesi varsa bunu açıklaması gerekir. Belki boşadığı karısında da böyle bir istek olabilir. Belki niyetini kadın açık etmeye çekinmektedir. Kadınların yükümlülükleri kadar meşru hakları da vardır. Erkeklerin kadınlar üzerinde olan hakkı bir derece daha fazladır. Çünkü erkekler; kadınlarının tüm sorumluluklarını üstlenirler. Kadınların erkeklerine karşı, namuslarını koruma, mallarını muhafaza etme, sırlarını açığa vurmama sorumluluğundan başka sorumlulukları yoktur. Allah mutlak güç sahibidir. Rabbinizin her hükmünün mutlaka insanlar için önemli hikmetleri vardır.

Mehmet Okuyan Meali

Boşanmış kadınlar, kendi kendilerine (evlenmeden) üç âdet hâli beklerler. [*]Onlar Allah’a ve ahiret gününe inanmışlarsa, rahimlerinde Allah’ın yarattığını gizlemeleri kendilerine helal olmaz. (Kocaları) barışmak isterlerse, bu durumda onları (boşanma sürecindeki eşlerini) geri almaya daha fazla hak sahibidir. (Erkeklerin) kadınlar üzerindeki (hakları gibi), kadınların da (erkekler üzerinde) belirli (hakları) vardır. O (boşanma sürecindeki) erkeklerin, onlara (boşanma sürecindeki kadınlara) bir derece (önceliği) vardır. Allah güçlüdür, doğru hüküm verendir.

Boşanmanın gerçekleşebilmesi için üç âdet süresinin dolması gerekmektedir. Bu süre dolmadan vazgeçilirse nikâh devam eder. Bkz. Talâk 65:1-2.

Mehmet Türk Meali

Boşanmış kadınlar, (tekrar evlenmek için) kendi kendilerine üç ay hali[1] görünceye kadar beklerler. Eğer Allah’a ve âhiret gününe inanıyorlarsa, Allah’ın rahimlerinde yarattığı (çocuğu) saklamaları onlara helal olmaz. Bu süre içerisinde eğer aralarını düzeltmek isterlerse, evliliklerini tekrar sürdürmeye kocaları daha çok hak sahibidir. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Ancak erkeklerin, kadınlar üzerinde(ki hakları,) bir derece fazladır.[2] Şüphesiz Allah, çok şerefli, hüküm (ve hikmet) sahibidir.

1 Kuru’: Kadınların ay halleri veya temizlik halleri anlamında ortak kullanılan, mücmel bir kelimedir. Malikî ve Şafiî’lere göre bu kelime “temizlik”, Hanifi’lere göre de “ay hali” demektir. Buna göre hür ve boşanmış olan kadınların, tekrar evlenebilmeleri için, üç defa âdet görünceye kadar nefislerine sahip olup, hamile olup olmadıklarının belirlenmesi için beklemeleri gerekir ve buna da “iddet” denilir. Bk. (Bakara: 234, Ahzab: 49, Talak: 1-4)
2 Talak hakkı erkekte olduğu için, evliliği sürdürmeyi isteme hakkı öncelikle erkeğe aittir. Ancak kadın, bu isteği reddetme hakkına sahiptir. Bu bölüm, “erkekler için onlar üzerinde bir derece (farkı) vardır.” diye de anlaşılabilir.

Muhammed Esed Meali

Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin [214] üç ay hali boyunca bekleyeceklerdir: Çünkü eğer Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattıklarını gizlemeleri meşru değildir. [215] Ve bu süre zarfında barışmak isterlerse, kocalarının onları kabul etmeye öncelikle hakları vardır; ama adalet ölçülerine göre, kadınların [kocaları üzerindeki] hakları, [kocaların] onlar üzerindeki haklarına eşittir, ancak erkekler [bu konuda] onlar üzerinde öncelik sahibidirler. [216] Ve Allah kudret ve hikmet sahibidir.

214 Lafzen, "kendi başlarına".

215 Bu bekleme döneminin asıl amacı, muhtemel hamileliğin ve bu suretle henüz doğmamış çocuğun ebeveyninin belirlenmesidir. Ayrıca, bu yolla karı-kocaya kararlarını yeniden gözden geçirme fırsatı ve böylece evliliği devam ettirebilme imkanı verilmiş olmaktadır. Bkz. ayrıca 65:1 ve ilgili not 2.

216 Bekleme süresinin (iddet) bitiminden önce, koca, bu geçici boşanmadan vazgeçme arzusunu beyan etse de, boşanmış kadın, evlilik ilişkisinin yeniden kurulmasını reddetme hakkına sahiptir. Ancak, ailenin nafakasından koca sorumlu olduğu için, geçici boşanmanın iptali konusunda ilk tercih hakkı ona aittir.

Mustafa Çavdar Meali

Kadınlar boşanma haklarını kullanırlarsa, kendi başlarına üç adet dönemi beklerler. Eğer onlar Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal olmaz. Eğer, bu süre içinde barışmak isterlerse kocaları da onları almaya daha çok hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Erkekler, eşleri üzerinde önceliğe sahiptirler. Allah, mutlak üstün olan ve her hükmünde doğru karar verendir. 2/226...242, 4/35, 65/1-6

Mustafa İslamoğlu Meali

Boşanmış hanımlar, üç temizlenme süresince[429] kendilerini gözetlerler.[430] Zira, eğer Allah'a ve âhiret gününe inanıyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri onlara helâl değildir. Bu süre zarfında barışmak isterlerse, bu durumda kocaları onları almak hakkında önceliğe sahiptirler. Meşru olmak kaydıyla erkeklerin kadınlar üzerinde nasıl hakları varsa, kadınların da erkekler üzerinde benzer hakları vardır,[431] ne ki erkeklerin o kadınlar üzerinde öncelik hakkı vardır.[432] Allah her işinde mükemmeldir, her hükmünde tam isabet edendir.[433]

[429] Veya: "üç âdet görme süresince.." el-Kurû', zıt anlamlı bir kelimedir. Hem âdet görmeyi hem de temizlenmeyi ifade eder. [430] Yeterabbesne bi-enfusihinnenin doğru karşılığı budur ve bu bir kadının kendi rahminde olup bitene dair ilk ve gerçek gözlemi ancak kendisinin yapabileceği gerçeğine dayanır. [431] Veya: "Kadınların sorumluluklarına denk hakları vardır". Ya da: "Kadınların hakları, örfe uygun olarak sorumluluklarına denktir." Buradaki denklikten

kasıt 'oran eşitliği' değil, adâlettir. Formül şudur: Ne kadar sorumluluk o kadar hak, ne kadar hak o kadar sorumluluk. Kadın-erkek arasındaki adâletin oran eşitliğine indirgenmesi, her iki cinsin hak ve sorumluklarının birbirine denk olduğu gerçeğinin, cinslerin fıtratlarından gelen farklılığı inkâr anlamına gelen 'aynılık ve tıpkılığa' indirgeme yanlışına dayanır. Oysa iki cins birbirinin yerini tutmayan 'eş'lerdir. Tıpkı bir çift ayakkabının eşi gibi. İkisi de birbirinin eşidir ama, biri diğerinin yerini tutmaz. [432] "O kadınlar", sadece 'aleyhinne ibaresinin tam karşılığı değil, aynı zamanda âyetin başında belirtilen türden kadınlara da bir göndermedir. Bu hak, gebeyken boşanan kadının yeniden evliliği düşünmesi durumunda, çocuğunun babasına tanınan öncelik hakkıdır. [433] 'Azîz ve Hakîm'deki belirsizlik, mânalarının bu pasajla bire bir alâkasına delâlet eder (Bkz: 9:102, not 129).

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Boşanmış kadınlar kendi nefisleri için üç hayz müddeti beklerler. Onların rahîmlerinde Cenâb-ı Hakk'ın yaratmış olduğu şeyleri gizlemeleri, onlara helâl olmaz. Eğer onlar Allah Teâlâ'ya, ahiret gününe imân etmişler iseler ve onların kocaları eğer ıslah kasdinde bulunurlarsa o bekleme zamanında o zevcelerini geri almağa çok haklıdırlar. Kadınların lehinde de onların aleyhlerindeki meşru hakka mümasil bir hak vardır. Fakat erkekler için kadınlar üzerine bir derece ziyâde hak vardır. Ve Allah Teâlâ azîzdir, hakîmdir.

Suat Yıldırım Meali

Boşanmış kadınlar kendilerini tutup yeni bir nikâh yapmadan önce üç âdet beklesinler! Allah'a ve âhirete iman ediyorlarsa, kendi rahimlerinde Allah'ın önceki evlilikten yaratmış olduğu çocuğu veya hayızı gizlemeleri onlara helâl olmaz. Kocaları gerçekten barışmak istiyorlarsa, bu iddet müddeti içinde onları tekrar almaya başkalarından daha çok hak sahibidirler. Erkeklerin hanımları üzerinde bulunan hakları gibi, hanımların da kocaları üzerinde meşrû çerçevede hakları vardır. Şu kadar ki erkeklerin onların üzerindeki hakları bir derece daha fazladır. Unutmayın ki Allah üstün kudret, tam hüküm ve hikmet sahibidir. [4, 34; 65, 1-4]

Süleyman Ateş Meali

Boşanmış kadınlar, üç kur'(üç adet veya üç temizlik süresi bekleyip) kendilerini gözetlerler (hamile olup olmadıklarına bakarlar). Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri (karınlardında çocuk bulunduğunu saklamaları) kendilerine helal olmaz. Kocaları da bu arada barışmak isterlerse, onları geri almağa daha çok hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Erkeklerin, kadınlar üzerinde(ki hakları), bir derece fazladır. Allah azizdir, hakimdir.

Süleyman Tevfik (1927)

Kocasından boşanmış kadınlar nefisleriyle üç ay hayız beklesünler [1] Allâh Te'âlâya ve âhiret gününe îmân idiyorlarsa

Allâh'ın rahîmlerinde yaratdığını gizlemek onlara helâl olmaz [²] Bu müddet zarfında, eğer hüsn-ü mübâşereti arzu idiyorlarsa boşanmış kadınları i'âdeye zevceleri daha ziyâde haklıdır [³] Kadınların 'aleyhlerine oldığı gibi lehlerine de ma'rûf ile hakları vardır.[⁴] Erkeklerin hakkı kadınlardan bir derece fazladır Allâh (her şeyi icrâya kâdir) 'azîz (hikmet-i îcâbını icrâ ider) hakîmdir.

[1] Bu, hayız görir takımdan olub gebe olmadığı halde zifâfdan sonra boşanmış olan kadının 'iddetidir ki üç hayızdır. Üç def'a hayız görüb ikmâl idinceye kadar diğer biriyle izdivâc idemez. [2] Boşanmış kadın gebe ise ve yâhud bu müddet zarfinda hayız görir ise bunı ketm itmemekle me'mûrdur. 'İddeti hitâmında başka kocaya varmak içün gebeliğini saklamak ve yâhud kendini gebe zan itdirmek içün gördiği hayzı gizlemek günâhdır. [3] Bu üç hayız müddeti esnâsında zevc evvel onı dilediği zamân i'âde idebilir. 'İddetin hitâmını beklemeğe lüzûm yokdur. Şu kadar ki hüsn-ü mu'âşeret ve idâme-i zevciyet matlûb olsun. Yoksa câhiliyetde yapdıkları gibi kadını 'iddetin hitâmından biraz evvel i'âde ve sonra terk, yine i'âde ve yine terk iderek 'iddeti uzatmak sûretiyle kadını ta'zîb ve ızrâr memnû'dur. [4] Zevcin hakkı: Kadınaın sadâkati, hidmet ve itâ'atde kusur itmemesi olub zevcenin hakkı da zevcin onı iskânı, i'âşe ve ilbâsı, bilâ sebeb ızrâr itmemesidir.

Süleymaniye Vakfı Meali

Boşanmış kadınlar, kendi başlarına üç kur' (temizlik dönemi)[1] beklerler. Allah'a ve ahiret gününe inanmışlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri[2] helâl değildir. Kocaları arayı düzeltmek isterse, bu süre içinde onlara dönme hakları vardır.[3] Kur'ân ölçülerine (mârufa) göre kadınların erkekler üzerindeki hakkı, erkeklerin kadınlar üzerindeki hakkı ile aynıdır. Erkeklerin (boşanma konusunda) onlara karşı bir basamak farkları vardır.[4] Üstün olan ve kararları doğru olan Allah'tır.

[*] Erkek iyi niyetli olmak şartıyla, iddet bitmeden eşine dönebilir. Buradaki ehakk = أحق kelimesi sıfat-ı müşebbehedir [*] Âyet boşanma ile ilgili olduğu için buradaki fark, eşlerin boşanma yetki ve sorumlulukları ile ilgili farktır.

Şaban Piriş Meali

Boşanmış kadınlar, kendi başlarına üç adet dönemi beklerler. Eğer onlar Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri helal olmaz. Eğer, bu süre içinde barışmak isterlerse kocaları da onları almaya daha çok hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Erkekler, kadınlardan bir derece daha üstündürler. Allah, mutlak galiptir, hakîmdir.

Ümit Şimşek Meali

Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin üç âdet süresi beklesinler. Eğer Allah'a ve âhiret gününe inanmışlarsa, rahimlerinde Allah'ın yaratmış olduğu şeyi gizlemeleri onlara helâl olmaz. Kocaları, bu süre içinde barışmak isterlerse, onları geri almaya başkalarından daha lâyıktır. Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakkı gibi, kadınların

da erkekler üzerinde meşru hakları vardır. Yalnız, erkeklerin onlar üzerindeki hakkı, bir derece daha fazladır.(116) Allah'ın kudreti herşeye üstündür ve hükümlerinde hikmet sahibidir.

(116) Bu hak, ailenin geçiminden erkeğin sorumlu tutulması sebebiyledir. 4:34'e bakınız.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Boşanmış kadınlar kendi başlarına üç âdet ve temizlenme süresi beklerler. Eğer Allah'a ve âhiret gününe inanmakta iseler, Allah'ın onların rahimlerinde yarattığını saklamaları kendilerine helal olmaz. Kocaları, bu süre içinde herhangi bir şekilde barışmak isterlerse eşlerini geri almaya herkesten daha çok hak sahibidirler. Kadınların, örfe uygun biçimde, sorumluluklarına benzer hakları da vardır. Erkeklerin kadınlar üzerinde bir derece farkı vardır. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

Eski Anadolu Türkçesi
daħı ṭalaḳ virinmiş 'avratlar göz dutalar gendü nefslerine ya'nį göz dutsunlar, üç ḥayızlar. daħı ḥelāl olmaya anlara kim, gizleyeler anı kim yarattı Tañrı, oğlanları içinde ya'nį ḥayż ḳanı, daħı oğlan; eger olalar inanurlar Tañrı'ya daħı śoñraġı güne. daħı erenleri anlaruñ, ḥaḳluraḳdur girü döndürmegine anlaruñ, eger dilerler-ise ya'nį er 'avrat, eyü eylemek. daħı anlaruñdur ancılayın gibi kim anlaruñ üzeredür şerį'atde bulınur nesene-y-ile daħı erenlerüñdür anlaruñ üzere yuḳaru ayaḳ. daħı [18b] Tañrı beñdeşsüzdür güci yiter, dürüst işlü sözlü.

Satır Altı Meal (1534)
Daẖı boşanmış ʻavratlar ʻiddet çeksünler, kendüler üç ḳan görmekbile. Daẖı ḥalāl degüldür anlara ṣaḳlamaḳ Tañrı Taʻālā yaratġanı ḳarınla-rında, eger īmān getürmiş olsalar Tañrıya, ḳıyāmet günine daẖı. Daẖı erleriḥaḳıdur anları ḳaytarmaġa anda, eger ṣulḥ eylemek dileseler. Daẖı ol ʻavratlar ḥaḳḳı er üstine vardur, ol ʻavratlar üstine olġan gibi Tañrı Taʻālānuñ buy-ruġı bile. Daẖı erler ḥaḳḳı ʻavratlar üstine artuḳdur dereceler bile. Tañrı Taʻālā ʻazīzdür, ḥikmet idicidür ḳullarına.

Bunyadov-Memmedeliyev
Boşanan qadınlar üç dəfə (heyz görüb təmizlənincəyə qədər başqa ərə getməyib) gözləməlidirlər. Əgər (o qadınlar) Allaha və qiyamət gününə inanıblarsa, Allahın onların bətnlərində yaratdığını (uşağı) gizlətmək onlara halal olmaz. (Bu gözləmə müddəti içərisində) ərləri barışmaq istərlərsə, onları geri almağa (hər kəsdən) daha çox haqlıdırlar. (Kişilərin qadınlar) üzərində şəriətə görə hüquqları olduğu kimi, (qadınların da) onlar (kişilər) üzərində hüquqları vardır. Ancaq kişilər (daha artıq əziyyətə qatlandıqları üçün) onlardan bir dərəcə üstündürlər. Allah yenilməz qüvvət, hikmət sahibidir.

M. Pickthall (English)

Women who are divorced shall wait, keeping themselves apart, three (monthly) courses. And it is not lawful for them that they should conceal that which Allah hath created in their wombs if they are believers in Allah and the Last Day. And their husbands would do better to take them back in that case if they desire a reconciliation. And they (women) have rights similar to those (of men) over them in kindness, and men are a degree above them. Allah is Mighty, Wise.

Yusuf Ali (English)

Divorced women shall wait concerning themselves for three monthly periods. Nor is it lawful for them to hide what Allah Hath created in their wombs, if they have faith in Allah and the Last Day. And their husbands have the better right to take them back in that period, if they wish for reconciliation(254). And women shall have rights similar to the rights against them, according to what is equitable; but men have a degree (of advantage) over them(255). And Allah is Exalted in Power, Wise.

254 Islam tries to maintain the married state as far as possible, especially where children are concerned, but it is against the restriction of the liberty of men and women in such vitally important matters as love and family life. It will check hasty action as far as possible, and leave the door to reconciliation open at many stages.

Even after divorce a suggestion of reconciliation is made, subject to certain precautions (mentioned in the following verses) against thoughtless action. A period of waiting ('iddah) for three monthly courses is prescribed, in order to see if the marriage conditionally dissolved is likely to result in issue. But this is not necessary where the divorced woman is a virgin: 33:49. It is definitely declared that men and women shall have similar rights against each other.

255 The difference in economic position between the sexes makes the man's rights and liabilities a little greater than the woman's. Q. 4:34 refers to the duty of the man to maintain the woman, and to a certain difference in nature between the sexes. Subject to this, the sexes are on terms of equality in law, and in certain matters the weaker sex is entitled to special protection.
